

## **ПЕРСПЕКТИВИ МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТИВАННЯ У ЗАЛІЗНИЧНУ ТРАНСПОРТНУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ**

В українській економіці однією з провідних галузей є залізничний транспорт, що слугує для дальніх і масових перевезень майже всіх видів продукції і товарів. Залізничний транспорт має ряд переваг для іноземних інвесторів: регулярність перевезень, низькі тарифи порівняно з європейськими та відносна безпека. Також Україна має вигідне географічне положення на перетині транспортних кордонів Схід-Захід та Балтика-Чорне море.

Питання інвестування в залізничний транспорт розглядали такі вчені як Бойко О.В., Гурнак В.М., Лікаренко Я.Я., Сич Є.М., Савіцька Г.П., Кондратюк М.В. та ін. Як показує аналіз наукової літератури з цієї проблеми, активізація інвестиційної діяльності в Україні є необхідною передумовою сталого розвитку та неможлива без відповідного забезпечення сприятливого інвестиційного клімату.

Пошук інвесторів для залізничного транспорту, у тому числі й зарубіжних, залучення кредитів міжнародних фінансово-кредитних установ гальмовано несприятливим інвестиційним кліматом. Проте розташування України на головному європейсько-азіатському перехресті транспортних сполучень із перспективою збільшення обсягів перевезень примушує інвесторів змінити свої погляди і ставлення до фінансування галузі [1].

За наявності великого потенціалу залишаються невирішеними загальнодержавні економічні проблеми: багаторазове зростання цін на матеріальні ресурси, що веде до значного скорочення реальних доходів транспорту; низький рівень іноземних та вітчизняних інвестицій у фінансування техніко-технологічної модернізації транспорту; низька конкурентоспроможність залізничного транспорту на зовнішніх і внутрішніх перевезеннях; недостатня ефективність функціонування різних видів транспорту, що призводить до повільного вирішення питань щодо того, щоб привести у відповідність з обсягами виконуваної роботи експлуатаційний персонал і основні фонди, транспортну інфраструктуру, а також з утриманням непрофільних для галузі об'єктів; низькі темпи впровадження технологій ресурсозбереження.

Задля усунення даних проблем 18 квітня 2018 року в Києві відбулась перша міжнародна конференція «Залізниці України. Розвиток та

інвестиції». Ключовим питанням якого було реформування залізниць України – формування конкурентного ринку залізничних послуг.

У 2018 році "Укрзалізниця" та американська корпорація General Electric підписали семирічний контракт на мільярд доларів [2]. Так, відповідно до домовленостей, співробітництво передбачатиме декілька етапів. На першому етапі General Electric поставить ПАТ "Укрзалізниця" 30 дизельних локомотивів TE33A Evolution. На другому етапі американці повинні поставити протягом семи років до 175 тепловозів.

Застосування схеми «інвестиції + інновації → залізниця → інноваційні послуги» спонукає до застосування міжнародного досвіду під час розробки прогресивних технологій та нового обладнання. Позитивним прикладом використання новітніх технологій є будівництво швидкісних залізниць і запуск швидкісних поїздів в Китаї [3]. Перший такий поїзд CRH-380A може рухатись зі швидкістю 380 км/год, а його тестова рекордна швидкість – 486,1 км/год. У Швейцарії запустили інноваційний сервіс EasyRide, що дозволяє подорожувати без квитка, уникаючи черг в касах на вокзалах та незручностей із паперовими та електронними квитками [4]. Пасажирам потрібно лише відкрити програму на своєму смартфоні і зареєструватись перед початком поїздки. Після завершення подорожі поставити позначку кінцевого місця призначення, програма вирахує пройдений шлях та застосовує найнижчий тариф.

Отже, при визначенні пріоритетів інвестування необхідно виходити з наявних конкурентних переваг на світовому ринку, що виражаються в наявності розробок високих технологій. Збільшення інвестиційної привабливості залізничної галузі дозволить: залучити національних і зарубіжних інвесторів, забезпечити розвиток технологічної і виробничої бази, стабілізувати виробничу, наукову і комерційну діяльність, підвищити якість і привабливість перевезень, підвищити конкурентоспроможність підприємств залізничного транспорту України.

### **Література:**

1. Surface transportation. Many factor affects investment decisions. – United States General Accounting Office (GAO), Report to the ranking minority member, Committee on commerce, science and transportation, US Senate. June 2004. URL: <http://gao.gov/news.iteurs/olo4744.golf>
2. General Electric. URL: <https://www.ge.com/power>.
3. CRH380A High Speed Train. URL: <https://www.railway-technology.com/project>.
4. Swiss railways launches ticketless travel through its app. URL: <https://www.thelocal.ch/20181004/swiss-railways-launches-ticketless-travel-through-its-app>.